

24.4.2025

Rautavaaran kunnan lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain 37 §:n nojalla pyydetystä lausunnosta Rautavaaran kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ja hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta

Rautavaaran kunta kiittää mahdollisuudesta lausua MetalsOne -yhtiön malminetsintälupahakemuksesta sekä hakemuksesta luvan täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Alue jolle malminetsintälupaa haetaan, sijaitsee n. 2,5 km päässä Rautavaaran keskustasta Kirkkosuolla. Alue on pääosin Rautavaaran seurakunnan omistuksessa ja osittain yksityisomistuksessa.

Kyseiselle alueelle kohdistuu ainoastaan yksi hyväksytty oikeusvaikutteinen, Pohjois-Savon maakuntavaltuuston hyväksymä kaava "Maakuntakaava 2040". Tässä kaavassa alue on merkitty mineraalipotentialiseksi alueeksi lisämerkinnällä ekv-1.

Merkinnällä osoitetaan erittäin hyvän potentiaalisuuden metallimalmi- ja teollisuusmineraalialueita. Alueella on poikkeuksellisen runsaasti tunnettuja esiintymiä. Lisämerkinnällä ekv-1 osoitetuilla alueella on erityistä yhteensovittamisen tarvetta asumisen, vapaa-ajan asumisen, matkailun, luontoarvojen tai muun merkittävän erityispiirteen kanssa.

Alueeseen kohdistuu myös suunnittelumääräys: Mikäli alueen mineraalipotentialin hyödyntämistä edistetään, toiminta on sovittava yhteen muun maankäytön kanssa. Alueiden erityispiirteet sekä toiminnan sosiaaliset, ympäristöön, luontoon ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset on otettava huomioon. Alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Rautavaaran kunta katsoo, että jo malminetsinnässä on kyse mineraalipotentialin hyödyntämisen edistämisestä. Tällöin kaivosyhtiön tulee ottaa huomioon etsintätoiminnassaan alueen erityispiirteet sekä toiminnan sosiaaliset, ympäristöön, luontoon ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset.

Edelleen on huolehdittava, ettei etsintätoiminta heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja. Rautavaaran kunta on tyytyväinen, että hakija on huomoinut näitä seikkoja jo hakemuksessaan esimerkiksi jättämällä 50 metrin suojaetäisyyden Keyritynjokeen.

Malminetsintätoiminnan luonteen vuoksi Rautavaaran kunta esittää suojaetäisyyden kasvattamista Keyritynjokeen esimerkiksi 100 metriin.

Hakija mainitsee hakemuksessaan, ettei hakemusalueella tai sen läheisyydessä ole luonnonsuojelukohhteita. Keyritynjoki on kuitenkin Natura 2000-alue ja malminetsintäalueen olemassaoleva, toimiva ojitus laskee Keyritynjokeen.

Hakija ilmoittaa hakemuksessaan että kairauksissa käytetään olosuhteiden niin vaatiessa suljettua kairausvedenkiertoa ja soijantalteenottoa. Rautavaaran kunta katsoo että alueella oleva, toimiva ojaverkosto ja Keyritynjoen läheisyys aiheuttaa

24.4.2025

sellaiset olosuhteet, että kairaussoija on kerättävä talteen ja varmistuttava, ettei soijaa tai muuta jätettä pääse Keyritynjokeen eikä myöskään alueen ojiin.

Alueella ei ole pohjavesialueita, arvokkaita geologisia muodostumia, metsälakikohteita tai arkeologisia kohteita. Rautavaaran kunta pyytää hakijalta, että se luvan saatuaan kävisi jälleen esittelemässä toimintaansa alueella yleisötilaisuudessa ottaakseen huomioon sosiaalisia vaikutuksia, sillä hanke on jo tässä alkuvaiheessaan herättänyt Rautavaaralla kannanottoja niin puolesta kuin vastaan.

Yllä kuvatuilla perusteilla Rautavaaran kunnalla ei ole huomautettavaa yhtiön malminetsintälupahakemukseen tai sen täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta, mikäli lausunnossa esitetyt huomiot suojaetäisyydestä Keyritynjokeen ja kairaussoijan keräämisestä, vaaditaan lupaehdoissa.

Malminetsinnässä on muutoinkin huolehdittava, että toimitaan kaikkien lakien, asetusten ja lupamääräysten mukaisesti. Tässä kunta edellyttää TUKES:lta valvontaviranomaisena aktiivista valvontaa sekä esittää, että alueelle määrättävä vakuus nostetaan 2000 eurosta 5000 euroon.